

SV

SV

SV

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 8.9.2010
KOM(2010) 461 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

**KUNSKAP I HAVSFRÅGOR 2020
marina data och marin övervakning för smart och hållbar tillväxt**

SEK(2010) 999
SEK(2010) 998

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

KUNSKAP I HAVSFRÅGOR 2020
marina data och marin övervakning för smart och hållbar tillväxt

1. BAKGRUND

Kunskap är en drivkraft för att skapa hållbar tillväxt i den sammanlänkade globala ekonomin och är därmed en central faktor i strävan att uppnå smart tillväxt i Europeiska unionen i linje med Europa 2020-strategin¹. Bättre kunskaper om haven och oceanerna som utgör 71 % av jordens yta är ett av de tre övergripande verktygen i EU:s integrerade havspolitik². Bättre kunskaper om haven och havsfrågor kan också bidra till målen för de två andra verktygen – bättre fysisk planering och integrerad övervakning till havs. Omfattningen av de framtida förändringarna i havssystemen, deras inverkan på mänsklig verksamhet och havens svar på dessa förändringar i det mänskliga beteendet kan inte förutses utan kunskaper om hur systemen fungerar idag och hur de fungerade förr. Kunskap är nödvändig om vi ska kunna uppnå god miljöstatus i marina vatten, i enlighet med ramdirektivet om en marin strategi – miljöpelaren i den integrerade havspolitik. Kunskap är ett centralt inslag i EU:s plan för att integrera havs- och sjöfartsforskningen³ och bidrar till den digitala agendan⁴.

Uppbyggnaden av kunskaper om haven börjar med observationer av haven och oceanerna. Data från dessa observationer samlas och analyseras sedan för att få fram information och kunskaper. Kunskaperna kan sedan tillämpas som grund för smart och hållbar tillväxt, för att bedöma hälsotillståndet hos de marina ekosystemen eller för att skydda kustsamhällena.

Detta meddelande handlar framför allt om de två första stegen i processkedjan, dvs. datainsamling och datasammanställning, och bygger på grundsatsen att offentlig information är allmännyttig till naturen, och därför kan gagna ett brett fält av intressenter, medan själva användningen är mer specialiserad och kan hanteras antingen genom marknaden eller genom målriktade policyinitiativ. Av subsidiaritetskäl är datainsamling huvudsakligen medlemsstaternas ansvar. EU har möjlighet att skapa mervärde i sammanställningsfasen, eftersom det i det skedet är viktigt att skapa sammanhang över landsgränserna och mellan olika användarsamhällen.

Rådets slutsatser om en integrerad havspolitik av den 16 november 2009⁵ uppmanade kommissionen att lägga fram förslag om förbättrat utnyttjande av vetenskapliga kunskaper. Detta meddelande är ett svar på denna uppmaning och drar upp riktlinjer för en mer samordnad strategi för insamling och sammanställning av marina data, samt innehåller en beskrivning av en

¹ Europa 2020 – En strategi för smart och hållbar tillväxt för alla, 3.3. 2010, KOM(2010) 2020.

² En integrerad havspolitik för Europeiska unionen, Bryssel, 10.10.2007, KOM(2007) 575 slutlig.

³ En europeisk strategi för havs- och sjöfartsforskning: samstämmiga ramar inom det europeiska området för forskningsverksamhet för att främja en hållbar användning av oceaner och hav, Bryssel den 3.9.2008, KOM(2008) 534 slutlig.

⁴ En digital agenda för Europa, 19.5.2010, KOM(2010) 245.

⁵ Rådets slutsatser om en integrerad havspolitik, rådets (allmänna frågor) 2973:e möte i Bryssel, 16 november 2009.

handlingsplan som visar hur EU:s olika policyåtgärder utgör bidragande bitar i det stora pussel som kommer att leda till att målet uppnås.

2. DAGENS UTMANINGAR

Huvuddelen av de marina data som samlas in, individuellt eller kollektivt, av offentliga organ i EU:s medlemsstater till en kostnad av mer än 1 miljard euro årligen⁶ samlas generellt in för ett särskilt syfte – t.ex. för att utnyttja marina resurser, garantera säker sjöfart, övervaka efterlevnaden av förordningar eller testa vetenskapliga hypoteser. De som behandlar eller tillämpar dessa data ställs dock inför en rad hinder, ett faktum som har bekräftats i ett offentligt samråd⁷. Användare har svårt att ta reda på vilka uppgifter som redan finns. Det finns restriktioner för tillträde, användning och återanvändning av data. Det finns även andra hinder, som t.ex. fragmenterade standarder, format och nomenklaturer, bristande information om exakthet och riktighet, prispolitiken hos vissa dataleverantörer och otillräcklig temporal eller rumslig upplösning. Möjligheten att utveckla innovativa nya produkter och tjänster baserade på dessa data går därför förlorad⁸.

3. MAL

Tre mål för att förbättra kunskaperna i olika havsfrågor har fastställts i detta meddelande:

1. Att minska driftskostnader och tidsfrister för dem som använder marina data för att på så sätt
 - hjälpa den privata näringen att konkurrera i en global ekonomi och uppfylla kravet på hållbarhet,
 - förbättra kvaliteten på det offentliga beslutsfattandet på alla nivåer,
 - stärka den vetenskapliga forskningen på det marina området.
2. Att öka konkurrensen och innovationen bland användare och återanvändare av marina data genom att möjliggöra ett bredare tillträde till kvalitetskontrollerade, snabbtillgängliga och sammanhängande marina data.
3. Att minska osäkerheten i kunskapen om oceanerna och haven och därigenom skapa en solidare grund för hanteringen av framtida förändringar.

⁶ Beräkning enligt konsekvensanalysen till detta meddelande.

⁷ Kommissionens arbetsdokument *Marine Data Infrastructure Outcome of Public Consultation*, 22.1.2010, SEK(2010) 73 slutlig,

⁸ Till exempel skulle bioprospekteringen efter nya medicinska produkter eller bearbetningsindustrin tjäna på bättre kunskaper om habitat på havsbotten.

Dessa mål bidrar direkt till några av de stora initiativen inom ramen för Europa 2020-strategin som *Innovationsunionen*, *Ett resurseffektivt Europa* och *Industripolitik för en globaliserad tid*.

En konservativ uppskattning av vinsterna med ett integrerat nätverk i stället för det nuvarande fragmenterade systemet för marin observation ger en siffra på omkring 300 miljoner euro per år⁹. Vid sidan av detta kommer en rationellare användning av marina data att förbättra effektiviteten för de nuvarande användarna av dessa data och öppna nya möjligheter till innovation och tillväxt.

4. UTVECKLING AV EXISTERANDE EU-INSTRUMENT

Medlemsstaterna samlar redan in stora mängder data och är i vissa fall bundna enligt lag att göra detta. Vidare finns det olika EU-instrument och –åtgärder som har till syfte att främja tillgången till en sammanhängande uppsättning data och observationer inom EU.

Åtgärderna omfattar både skyldigheter och främjande åtgärder. Gränsen mellan de två är inte alltid knivskarp, men i allmänhet innebär skyldigheter att medlemsstaterna enligt EU:s lagstiftning är skyldiga att samla in, sammanställa eller garantera tillträde till data och främjande åtgärder är när EU ger någon form av stöd.

4.1. EU-direktiv

Enligt ramdirektivet om en marin strategi¹⁰ är medlemsstaterna skyldiga att ”fastställa och genomföra samordnade övervakningsprogram för löpande bedömning av miljötillståndet i sina marina vatten.” Det krävs gränsöverskridande och tvärvetenskapligt samarbete för sammanställning av bilder av enskilda havsområden och av hela det europeiska havsområdet. Hittills visar erfarenheterna att datadelningen mellan sektorer och mellan medlemsstater inte sker enhetligt, ändamålsenligt, effektivt eller tillräckligt snabbt. Om EU inte vidtar eller underlättar åtgärder på detta område, kommer situationen inte heller att förbättras.

Genom Inspire-direktivet¹¹ är medlemsstaterna skyldiga att anta åtgärder för delning av datamängder och -tjänster mellan offentliga myndigheter för att underlätta utförandet av offentliga uppdrag, och enligt direktivet om miljöinformation¹² måste de lämna ut data på begäran. Direktivet om vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn¹³ underlättar återanvändningen av data genom en gemensam lagstiftning som reglerar hur offentliga organ ska göra för att hålla sin information tillgänglig för

⁹ Konsekvensanalysens beräkningar ger vinster på ca 100 miljoner euro för vetenskapen, 56 miljoner euro för de offentliga myndigheterna och 150 miljoner euro för den privata sektorn.

¹⁰ Direktiv 2008/56/EG.

¹¹ Direktiv 2007/2/EG om upprättande av en infrastruktur för rumslig information i Europeiska gemenskapen (Inspire).

¹² Direktiv 2003/4/EG.

¹³ Direktiv 2003/98/EG.

återanvändning och undanröja hinder som diskriminerande förfaranden, monopolmarknader och bristande insyn.

Dessa direktiv ger den nödvändiga rättsliga grunden för ett bättre utnyttjande av marina data och, när det gäller Inspire, den rättsliga grunden för gemensamma standarder. Men de räcker inte till. De är inte nödvändigtvis tillämpliga på organ som inte är offentliga myndigheter och som förfogar över stora mängder marina data – t.ex. vetenskapliga och akademiska institutioner. De åsidosätter inte heller immateriell äganderätt. De behandlar inte nära realtidsobservationer eller historiska dataarkiv.

I en översyn av direktivet om information från den offentliga sektorn¹⁴ (PSI), signalerade återanvändare inom sektorerna för geografi och meteorologi att höga priser, restriktiva tillståndsvillkor och diskriminering står i vägen för att den återanvändningspotential som finns vad gäller PSI helt ska kunna frigöras. Tillträde till förgrundsinformation från marinforskningsprojekt inom ramen för EU:s ramprogram är bara obligatorisk när det gäller gemenskapsinstitutioner och –organ som avser att använda uppgifterna för utveckling, genomförande och övervakning av miljöpolitik.

4.2. Datainsamlingsramen för fisket

Enligt den nya ram för datainsamling som antogs 2008¹⁵ är medlemsstaterna skyldiga att samla in, förvalta och tillhandahålla fiskeriuppgifter av hög kvalitet för användning inom vetenskaplig rådgivning, huvudsakligen som grund för lämpliga fiskeriförvaltningsbeslut. Dessa verksamheter utförs inom ramen för fleråriga nationella program som samfinansieras av unionen. Enligt den nya ramen måste medlemsstaterna ge tillträde till dessa data för syften som vetenskapliga utlåtanden till fiskeriförvaltning, offentliggörande i vetenskapliga sammanhang, offentlig debatt och berörda parter deltagande i utarbetandet av policy. För tillträde till data, sammanställning av dessa data på havsområdesnivå och återanvändning av sammanställda data på andra områden än de ovan nämnda, krävs för närvarande godkännande från samtliga berörda dataägare.

4.3. Global övervakning för miljö och säkerhet (GMES)

GMES är ett brett program som täcker land och atmosfären samt den marina miljön. Det levererar tjänster på områdena miljö och säkerhet och fokuserar huvudsakligen på satellitmätningar och på produkter baserade på dessa mätningar. Genom MyOcean-projektet testas olika möjligheter avseende GMES-programmets ”Marine core service”. Det finns produkter för alla typer av användning, däribland kommersiell (verksamhet i senare led), men inte för *okontrollerad vidareanvändning (spridning, t.ex. radio- och tv-utsändning, Internetannonsering...)*.

¹⁴ Vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn : översyn av direktiv 2003/98/EG , KOM(2009) 212 slutlig.

¹⁵ Rådets förordning (EG) nr 199/2008 av den 25 februari 2008.

4.4. Det gemensamma miljöinformationssystemen SEIS och WISE-marine

Det gemensamma miljöinformationssystemet SEIS¹⁶, ett initiativ som uppmuntras av Europeiska kommissionen och Europeiska miljöbyrå (EEA), har till syfte att modernisera och förenkla tillgängligheten, utbytet och användningen av data och information som behövs för utformningen och genomförandet av miljöpolitiken och går ut på att successivt ersätta de nuvarande, oftast centraliserade, rapporteringssystemen med system baserade på åtkomlighet, datadelning och driftskompatibilitet.

WISE-marine är havsmiljökomponenten i SEIS och har till syfte att uppfylla kraven på genomförande av rapporteringsskyldigheterna enligt ramdirektivet om en marin strategi (direktiv 2008/56/EG) och att informera allmänheten i EU om genomförandet av marina strategier. Det kommer att utgöra en förlängning av det nuvarande vatteninformationssystemet för Europa (WISE), som täcker de kustnära vattnen, mot havsmiljön.

4.5. ur-EMODnet

ur-EMODnet som finansieras genom förberedande åtgärder på havspolitikens område¹⁷ är en EMODnet-prototyp¹⁸ som i sig själv skulle vara användbar för dem som arbetar inom havs- och sjöfartsnäringsen, men som främst utformats för att testa utformningskonceptet och främja återkoppling. Olika temagrupper¹⁹ håller nu på att sammanställa befintliga data från olika källor, mäta deras kvalitet och se till att de är fullständiga, inklusive med deskriptorer (metadata) såsom tid och plats för mätningen, och offentliggöra dem genom temaportaler. Många av de kunskaper och tekniker som används av dessa grupper har utvecklats inom ramen för EU:s forskningsprogram²⁰. De hittills sammanställda temana sammanfattas i tabell 1. Driftskompatibiliteten dem emellan stärks genom identiska standarder och koordinationsmöten var sjätte månad. Dataskikt som produceras genom ur-EMODnet är åtkomliga utan restriktioner. Tanken är att det ska göras en interimsvärdering av resultaten under 2011 och en slutlig utvärdering 2013 som ska ligga till grund för vidare åtgärder.

Det nuvarande ur-EMODnet kan dock inte självständigt ge tillräcklig information för en full utvärdering 2013. Urvalet är för litet. Antalet parametrar och havsområden som täcks är färre än vad som krävs för att uppfylla havs- och sjöfartsnäringsens behov. Upplösningen är för grov. Det skulle vara ett alltför stort steg och alldeles för riskabelt att gå direkt från det förberedelsebaserade ur-EMODnet till ett fullfjädrat EMODnet i den skala som anses nödvändig enligt

¹⁶ Mot ett gemensamt miljöinformationssystem (SEIS), KOM(2008) 46 slutlig, Bryssel, 1 februari 2008.

¹⁷ En finansiell mekanism utformad att förbereda förslag med avseende på framtida åtgärder.

¹⁸ Europeiska nätverket för havsobservation och -data.

¹⁹ Temagrupperna är konsortium av laboratorier som tagit på sig ansvaret för att sammanställa data av en viss typ och göra dem tillgängliga genom enskilda portaler. Det finns för närvarande fyra grupper - för hydrografi/batymetri, för geologi, för biologi och för kemi (se tabell 1). En grupp för fysiska data är under planering.

²⁰ Beslut 1982/2006/EG om sjunde ramprogrammet för forskning är det senaste i en serie program som finansierar produktion och användning av marina data.

dagens beräkningar²¹. Det kommer att föreslås en förordning för finansiering av vidareutvecklingen av en integrerad havspolitik under 2011-2013. Utbyggnaden av EMODnet kommer att vara bland de åtgärder som kommer att finansieras enligt den förordningen.

4.6. EU och nationella organ

Utöver Europeiska miljöbyråns verksamhet har Gemenskapens kontrollorgan för fiske och Europeiska sjösäkerhetsbyrån mandat att bistå Europeiska kommissionen och medlemsstaterna i tillämpningen av relevant EU-lagstiftning. Under utövandet av sina uppdrag samlar de in relevanta data²² som kan få en vidare användning i andra sammanhang. Aggregerade i lämpligt format skulle dessa data kunna få en bredare spridning, förutsatt att konfidentialiteten iaktas på ett adekvat sätt.

Medlemsstaternas statliga myndigheter är i bred omfattning också involverade i datainsamlingen.

4.7. Kustdata

Kustmyndigheterna måste samla in, använda och dela information i syfte att underbygga beslutsfattandet och engagera allmänheten. I EU:s rekommendation om genomförandet av en integrerad förvaltning av kustområden i Europa fastställs ramen för kustinformationssystem²³.

Kustområdena har av Eurostat definierats som statistiska standardregioner (NUTS²⁴, nivå 3) där åtminstone hälften av befolkningen befinner sig inom 50 km från kusten²⁵. Här ingår 446 regioner, varav 372 har en kustlinje. Socioekonomiska parametrar som befolkningsindikatorer eller BNP är, för en majoritet av regionerna, fritt tillgängliga på Eurostats webbplats. För några länder, t.ex. Polen, Sverige och Storbritannien, är dessa regioner så stora att de även täcker befolkning långt in i inlandet, och de uppvisar därför inte de särskilda drag som präglar kustområdena. Försöken att samla in mer högupplösta data har inte varit framgångsrika, på grund av de prohibitiva avgifter som vissa nationella statistiska byråer tillämpar, därför att vissa nationella statistikbyråer inte behandlar dataförfrågningar på ett systematiskt sätt, och därför att data, av konfidentialitetsskäl, inte kan tillhandahållas för regioner med bara ett eller två företag inom en viss sektor.

Även ekonomiska data – inkomster, kostnader, sysselsättning – från fiske, vattenbruk och beredning samlas in enligt ramen för datainsamling. Ekonomiska

²¹ Konsekvensanalys för EMODnet.

²² T.ex. oljeutsläpp, fartygsrörelser och fiskeverksamhet.

²³ 2002/413/EG.

²⁴ För beskrivning av statistiska regioner se http://ec.europa.eu/eurostat/ramon/nuts/basicnuts_regions_en.html.

²⁵ Hamburg förts upp i förteckning, även om staden inte uppfyller ovannämnda kriterium.

data om EU:s fiskeflottor summeras i en årlig ekonomisk rapport på nationell nivå²⁶ och i ökad utsträckning även på havsområdesnivå²⁷.

En rad regionala myndigheter håller på att bygga upp kustinformationssystem för att förvalta och planera verksamhet. Inspire-direktivet och olika Interreg²⁸-projekt börjar leda till viss driftskompatibilitet mellan dessa system.

Tabell 1 Hur EU:s initiativ bidrar till en infrastruktur för marina data. Forskningsprojekt och nationella initiativ ingår inte. "Skyldigheter" som t.ex. Inspire ingår inte heller. Tabellen täcker endast "främjande åtgärder" som delvis finansieras genom EU:s budget.

Parametrar	Insamling	Sammanställning	Tillämpning
Batymetri		ur-EMODnet	WISE marine
Geologi		ur-EMODnet	
Fysik	GMES (rymd)	GMES (utom kustnära) urEMODnet ²⁹	GMES,
Fiske (inklusive fiskeekonomi)	Datainsamlingsram ¹⁵	Gemensamma forskningscentret (och andra användare)	ICES ³⁰ , STECF ³¹ , GFCM ³²
Kemi		ur-EMODnet	WISE-Marine
Biologi		ur-EMODnet, GMES ³³	WISE Marine
Mänsklig verksamhet (annan än fiske) ³⁴		ur-EMODnet ³⁶	WISE Marine
Kustdata		Eurostat	

²⁶ Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fisket (STECF): *The 2009 annual economic report on the European fishing fleet* 24069 –ISBN 978-92-79-13867-6.

²⁷ Havsområdet är det område där fisket sker. Detta är inte alltid det havsområde på vars kust fisken landas eller det havsområde till vilket de berörda fiskefartygens hemmahamn hör.

²⁸ Ett gemenskapsinitiativ med syfte att stimulera interregionalt samarbete i Europeiska unionen. Det startade 1989 och finansieras enligt Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf).

²⁹ Inbegriper inte rymdmätningar, så GMES matar inte ur-EMODnet.

³⁰ Internationella havsforskningsrådet.

³¹ Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fisket, inrättad enligt artikel 33 i rådets förordning (EG) nr 2371/2002).

³² AKFM: Allmänna kommissionen för fiske i Medelhavet.

³³ Klorofyllmätningar från rymden som ett mått på fytoplankton.

³⁴ Havsbaserad energiproduktion, sjötransportleder, grusutvinning, etc.

4.8. Förslag för att förbättra befintliga instrument

För att öka effekterna av de instrument och åtgärder som anges ovan föreslår kommissionen en rad förbättringar:

- *Kommissionen kommer att göra vad som krävs för att se till att data från EU-stödda program för regional utveckling och havs- och sjöfartsforskning blir mer tillgängliga för återanvändning.*
- *Kommissionen kommer att undersöka vilka ytterligare åtgärder som krävs för att stödja kustinformationssystem i sin uppföljning till EU:s rekommendation om integrerad förvaltning av kustområden³⁵.*
- *Demonstrationer av GMES havsövervakningstjänster får stöd via sjunde ramprogrammets rymdtema till 2014. Uppföljningar övervägs.*
- *På kort sikt kommer kommissionen att se till att de nya åtkomstreglerna för fiskeridata genomförs fullt ut av medlemsstaterna. På medellång och på längre sikt kommer olika sätt att utvidga tillträdesmöjligheterna till data att undersökas.*
- *För att optimera resursutnyttjandet kommer WISE-marine och EMODnet att kopplas samman i samband med genomförandet av ramdirektivet om en marin strategi. WISE-marine planeras vara upprättat i mitten av 2012 och kommer att samla in och visualisera medlemsstaterna data om havsmiljön och mänsklig verksamhet. Liksom EMODnet kommer WISE-marine att bygga på WISE, det existerande rapporteringssystem som medlemsstaterna använder för att rapportera sina utvärderingar i förbindelse med ramdirektivet för vatten.*
- *Kommissionen har för avsikt att starta ännu ett åtgärds paket i syfte att förbättra datatäckningen, upplösningen och uppsättningen samlade parametrar³⁶³⁷.*
- *Kommissionen kommer att se till att dess organ regelbundet offentliggör data.*
- *Kommissionen uppmuntrar i samma anda medlemsstaterna att offentliggöra data som samlats för ett särskilt ändamål, om nödvändigt tidsmässigt och rumsligt aggregerade.*

³⁵ Pegaso-projektet, stött av sjunde ramprogrammet, undersöker denna möjlighet.

³⁶ Det kan t.ex. vara fråga om att utvidga geologikartan till Medelhavet och den iberiska Atlantkusten, den batymetriska upplösningen från en kvarts minut till åtminstone en tiondels minut, inbegripa fler bekämpningsmedel.

³⁷ Finansierat genom den föreslagna finansiella förordningen för en integrerad havspolitik.

- Eurostat kommer att studera detaljerade populations- och områdesparametrar i syfte att tillhandahålla bättre parametrering för kusternas inflytande i de territoriella regionerna för statistik.

Initiativ för att åtgärda luckor och brister i Europas marindatasystem kommer alltså att fortsätta längs en rad olika vägar. De principiella syftena med dessa initiativ liknar varandra på många sätt, men de är inte identiska. Det krävs därför ytterligare åtgärder för att skapa synergier mellan de olika utvecklingsinriktningarna.

Kommissionen kommer att vidta de åtgärder som krävs för att föra samman de olika initiativen i syfte att garantera smidig och sömlös tillgång till marina data, och samtidigt undvika onödigt datanisamlingsarbete. Detta innefattar följande:

- *Garantera gemensamma standarder³⁸*
- *Progressiv samordning av olika datapolicy. Det yttersta målet är att kunna ge fri åtkomst utan användarrestriktioner.*
- *Se till att data som sammanställs i initiativ som ur-EMODnet eller datainsamlingsramen motsvarar behoven enligt ramdirektivet om en marin strategi.*
- *Särskilda ur-EMODnetinsatser under 2010³⁶ för att sammanställa fysiska jordbaserade data för input i GMES, validera GMES-modellresultat och täcka de kustnära vatten³⁹ som inte behandlas av GMES.*
- *Under 2012-13 – utvärdering av vilka luckor som finns i övervakningssystemet, så snart resultaten från ur-EMODnet och insatserna från prototypen för GMES Marine core service blir tillgängliga.*
- *Inledande av dialog med partnerländer och internationella organisationer för att säkra att EU:s ansträngningar bidrar till ett driftskompatibelt globalt system för kunskap i havsfrågor.*

5. I RIKTNING MOT EN DRIFTSUGLIG MARINDATAARKITEKTUR

De instrument och åtgärder som nämns ovan har sina egna förtjänster, men det krävs en mer solid insats för att integrera kunskaperna om haven. För att få till stånd en sammanhållen uppsättning data över medlemsstaternas gränser krävs en

³⁸ T.ex. nomenklatur, format och enheter. Detta kommer att garantera att dataflödet från de olika initiativen kan jämföras och kombineras. Inspire tillhandahåller den grundläggande ramen. Inspire är i sig självt förenligt med internationella standarder.

³⁹ Kustnära vatten är en vetenskaplig term som används för att definiera de vatten där grunt vatten, komplex kusttopografi och tidvattenströmmar gör att fysisk modellering kräver en mycket mer detaljerad strategi än vad som för närvarande är möjligt med *GMES Marine core service*.

målinriktad och driftsduglig arkitektur. Den slutliga utformningen kommer att vara beroende av de driftserfarenheter som vunnits i och med projekt och initiativ som ur-EMODnet och MyOcean. Det är dock önskvärt att redan på detta stadium signalera några av de komponenter som bör ingå:

1. För närvarande samlas EU:s marina data in i ett särskilt syfte, t.ex. för säker sjöfart eller för fiskeriförvaltning. Målet är att gå mot en paradigm där många olika användningar förutses redan från början.
2. Data bör stå i så nära förbindelse med sin källa som möjligt. De bör förvaras säkert i godkända datacentrum. All databehandling som omfattar personuppgifter enligt definitionen i direktivet om skydd av personuppgifter⁴⁰ måste ske enligt bestämmelserna i det direktivet.
3. En effektiv EU-infrastruktur för marina data bör omfatta flera tematiska sammanställningsgrupper⁴¹ som har hand om att sammanställa data. En tematisk sammanställningsgrupp är ett konsortium av organisationer som sammanställer data på ett visst tema som t.ex. geologiska skikt eller kemiska föroreningar.
4. För att få till stånd system för marina observationer som kan drivas på hållbar basis samt möjligheter att upptäcka kritiska luckor i dessa system, krävs det en integrerad strategi på havsområdesnivå. Organisationer som redan finns och som har ansvar för ett visst havsområde, som de regionala havskonventionerna⁴², de regionala rådgivande nämnderna för fiskeriförvaltning och EuroGOOS⁴³ kan förväntas bidra.
5. I ett begränsat antal fall kan det vara lämpligt att EU-stödet till infrastrukturen för marina data och observationer inte begränsas till sammanställningen av data, utan även omfattar analys och tillämpning av sådana data. Det kan t.ex. gälla stöd för att få fram indikatorer för havsmiljöns tillstånd.
6. Kunskapsarkitekturen kräver en beslutsprocess som bestämmer vilka data som ska samlas in och hur de bör sammanställas. Det behövs ett sekretariat som förvaltar processen.

För att arbeta i riktning mot en sådan infrastruktur föreslår kommissionen följande:

– *Kunskap är inte bara regeringens ansvar. EU:s näringsliv bör avsätta adekvata resurser för att garantera lämplig*

⁴⁰ Direktiv 95/46/EG.

⁴¹ Detta omfattar 1) tillträde till rådata som bara finns vid en viss typ av datacentrum 2) produktion och spridning av dataskikt som anger observationsdensitet och datakvalitet, 3) sömlösa (i form av rutnät eller polygoner) dataskikt ovanpå och genom hela havsområden.

⁴² Oskar-, Helcom-, Barcelona-, Bukarestkonventionerna.

⁴³ EuroGOOS är en sammanslutning av nationella statliga organ och forskningsorganisationer som arbetar med operativ oceanografi på europeisk nivå.

kunskapslagring och se till att uppgifterna får en bredare spridning när de inte längre har ett kommersiellt värde.

- För att främja god praxis för datasäkring och dataspridning kommer kommissionen att uppmuntra kommunikation mellan nationella datacentrum via regelbundna diskussioner i kommissionens havsobseravtions- och dataexpertgrupper och sitt Internetforum för marina frågor.*
- För att garantera ett integrerat synsätt vad gäller övervakningsbehoven kommer kommissionen genom pilotprojekt under perioden 2011-2013³⁶ att undersöka om ett gemensamt kontrollställe för ett samlat havsområde⁴⁴ kan vara en fungerande lösning.*
- Kommissionen kommer att, på grundval av rekommendationer från medlemsstaterna, havsområdeskontrollställena och sina egna experter, fortsätta att definiera prioriteringar för sammanställning av data i ur-EMODnet, men kommer under perioden 2011-2013 att utarbeta ett förslag för mer permanenta styrelseformer.*
- Kommissionen kommer att inrätta ett prototypsekretariat för förvaltningen av ur-EMODnetprocessen, dvs. att förbereda möten, bedöma resultaten från de tematiska sammanställningsgrupperna och kontrollställena, se till att tidsfrister hålls och utarbeta en årlig verksamhetsrapport.*

6. ATT STYRA PROCESSEN

Det utvidgade tillträdet till marina data och observationer har övervakats av en oberoende expertgrupp när det gäller insamlingen, sammanställningen och tillämpningen av marina data. Stödet från denna grupp har väglett kommissionen i valet av tematiska prioriteringar och arbetsmetoder. Gruppen kommer att medverka till den formella halvtidsutvärdering som kommer att inledas 2011 och rapporteras tidigt under 2012. Utvärderingen kommer att omfatta kvantitativa indikatorer som i vilken grad data från ur-EMODnet-prototypen utnyttjas av forskare, myndigheter och näringsliv. Den kommer att rapportera om framstegen mot att uppnå de mål som fastställs i detta meddelande.

Kommissionen kommer också att inrätta en expertgrupp för medlemsstaterna som ska säkra överensstämmelse med det arbete som pågår i medlemsstaterna.

⁴⁴

Kontrollställena skulle utföra oberoende kontroller av dataskikt från varje tematisk sammanställningsgrupp, garantera att de olika gruppernas data är kompatibla och definiera prioriteringar för vidare observationer baserat på interaktion med lokala intressenter. Dessa kontrollställen skulle fungera på uppdrag av alla användare av marina data inom havsområdet och täcka alla EU-initiativ som avser marina data – EMODnet, GMES, ramen för datainsamling etc.

7. TIDSPLAN

Förslagen i detta meddelande beskriver åtgärder som kommissionen kommer att vidta under perioden 2011-2013. Vid slutet av perioden kommer det att göras ännu en konsekvensanalys till vägledning för nästa steg. Kommissionen är öppen för kommentarer rörande denna plan.